

**C.U.SHAH UNIVERSITY
WADHWAN CITY**

**University (Winter) Examination -2013
Subject Name: -Methodology of Economics**

Course Name : B.Ed Sem-I

Duration :- 2:30 Hours

Date : 9/12/2013

Instructions:-

- (1) Attempt all Questions of both sections in same answer book / Supplementary.
- (2) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (3) Instructions written on main answer Book are strictly to be obeyed.
- (4) Draw neat diagrams & figures (If necessary) at right places.
- (5) Assume suitable & Perfect data if needed.

વિભાગ-૧

પ્રશ્ન : ૧ નીચે આપેલ તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો. (૧૦)

- (૧) વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી પદ્ધતિ કોને કહેવાય ?
- (૨) કોઈપણ એક બહુવિકલ્પ કસોટીની રચના કરો.
- (૩) ત્રિપરિમાણ દર્શક સારણીના આધારો કયા કયા છે ?
- (૪) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં ઉપયોગી બે સામયિકના નામ આપો.
- (૫) ક્ષેત્રકાર્ય થઈ શકે તેવા અર્થશાસ્ત્ર વિષયના બે એકમ જણાવો.
- (૬) 'શિક્ષક એ વિદ્યાલયનો આત્મા છે.' આ વિધાન કોણે કહ્યું છે ?
- (૭) અર્થશાસ્ત્રનો અનુબંધ બાંધી શકાય તેવા ચાર વિષયના નામ લખો.
- (૮) 'સમાન કક્ષાવાળા અનુભવોનું સંકલન' - આ કયા પાઠની સંકલ્પના છે ?
- (૯) 'ઊંચા જીવનધોરણ'ની નહી, પણ 'ઊંચા જીવન'ની હિમાયત કોણે કરી છે ?
- (૧૦) વિદ્યાર્થીઓ નક્ષાવાચન અને નક્ષાપૂરણી કરે. આ કયા સામાન્ય હેતુનો વિશિષ્ટ હેતુ છે ?

પ્રશ્ન : ૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે કે ત્રણ વાક્યમાં આપો. (૦૮)

- (૧) અપેક્ષિત વર્તન-પરિવર્તન ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.
- (૨) અનૂપાતપૂરક કસોટી એટલે શું ? એક ઉદાહરણ આપો.
- (૩) અર્થશાસ્ત્ર વિષયના શિક્ષકમાં કેવા કૌશલ્ય હોવા જોઈએ ?
- (૪) હર્બર્ટ સ્પેન્સરે આપેલા પાઠ આયોજનના પાંચ પદ કયા કયા છે ?
- (૫) અર્થશાસ્ત્રના કોઈપણ એક એકમમાં વર્તમાનપત્રનો ઉપયોગ કરી બતાવો.

પ્રશ્ન : ૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૦)

- (૧) અર્થશાસ્ત્ર અધ્યાપનના વિશાળ ધ્યેયો વર્ણવો.
- (૨) વાર્ષિક આયોજનની સંકલ્પના જણાવી તેનું મહત્ત્વ વર્ણવો.
- (૩) 'વર્ગશિક્ષણમાં શૈક્ષણિક સાધનની ઉપયોગિતા અનિવાર્ય છે.' - વિધાન સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૦૭)

- (૧) છૂટાપાઠ આયોજન અને એકમપાઠ આયોજનનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

વિભાગ-૨

પ્રશ્ન : ૧ નીચે આપેલ તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો.

(૧૦)

- (૧) મૂલ્યાંકન એ કેવી પ્રક્રિયા છે ?
- (૨) અનુબંધના પ્રકારના નામ આપો.
- (૩) ચાર્ટના પ્રકાર પૈકી બે નામ લખો.
- (૪) સમસ્યા ઉકેલ પદ્ધતિના સોપાનની યાદી બનાવો.
- (૫) પ્રશ્નના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર પડે છે ? કયા કયા ?
- (૬) એકમ આયોજનનો મૂળ વિચાર કોણે આપ્યો હતો ?
- (૭) મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયાના મુખ્ય ત્રણ આધાર કયા કયા છે ?
- (૮) “ The Economics of Welfare ” પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?
- (૯) અર્થશાસ્ત્ર વિષયના કોઈ એક મુદ્દા માટે સમજનો એક વિશિષ્ટ હેતુ લખો.
- (૧૦) પ્રશ્નોત્તર પ્રચુકિતમાં પાઠ વિકાસની દષ્ટિએ પૂછી શકાય તેવા પ્રશ્નપ્રકારના નામ આપો.

પ્રશ્ન : ૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર બે કે ત્રણ વાક્યમાં આપો.

(૦૮)

- (૧) અનુબંધ એટલે શું ?
- (૨) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિના ચાર ફાયદા જણાવો.
- (૩) નૈતિક રાષ્ટ્રીય ભાવનાના વિકાસનું ધ્યેય એટલે શું ?
- (૪) અર્થશાસ્ત્ર વિષયના શિક્ષકનું વ્યક્તિત્વ કેવું હોવું જોઈએ ?
- (૫) શિક્ષક માટે પાઠઆયોજન એ હોકાયંત્રમાંના N ધ્રુવ સમાન છે. કેવી રીતે ?

પ્રશ્ન : ૩ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં આપો.

(૧૦)

- (૧) અર્થશાસ્ત્રના શિક્ષણકાર્યમાં પ્રચુકિતનું માહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (૨) ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક કક્ષાએ અર્થશાસ્ત્ર વિષયના ઉદ્દેશો વર્ણવો.
- (૩) ‘અર્થશાસ્ત્રને ગણિતશાસ્ત્ર અને આંકડાશાસ્ત્ર સાથે ઘરોબો છે.’ વિધાન અનુબંધની દષ્ટિએ સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો.

(૦૭)

- (૧) આદર્શ પ્રશ્નપત્ર એટલે શું ? તેના લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (૨) આધાર પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના લાભાલાભ વર્ણવો.

*****9*****

